

Sjöftrafik 2016 **Kvalitets-** **deklaration**

Trafikanalys

Adress: Torsgatan 30

113 21 Stockholm

Telefon: 010 414 42 00

Fax: 010 414 42 10

E-post: trafikanalys@trafa.se

Webbadress: www.trafa.se

Ansvarig utgivare: Brita Saxton

Publiceringsdatum: 2017-05-29

KVALITETSDEKLARATION

Sjötrafik

Ämnesområde

Transporter och kommunikationer

Statistikområde

Sjötrafik

Produktkod

TK0809

Referenstid

2016

Innehåll

Statistikens kvalitet	6
1 Relevans	6
1.1 Ändamål och informationsbehov.....	6
1.1.1 Statistikens ändamål	6
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov.....	6
1.2 Statistikens innehåll	7
1.2.1 Objekt och population.....	7
1.2.2 Variabler	8
1.2.3 Statistiska mått	9
1.2.4 Redovisningsgrupper.....	9
1.2.5 Referenstider	10
2 Tillförlitlighet.....	11
2.1 Tillförlitlighet totalt	11
2.2 Osäkerhetskällor	11
2.2.1 Urval	11
2.2.2 Ramtäckning.....	11
2.2.3 Mätning.....	11
2.2.4 Bortfall	12
2.2.5 Bearbetning	13
2.2.6 Modellantaganden.....	13
2.3 Preliminär statistik jämförd med definitiv.....	13
3 Aktualitet och punktlighet	14
3.1 Framställningstid	14
3.2 Frekvens	14
3.3 Punktlighet	14
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	15
4.1 Tillgång till statistiken	15
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	15
4.3 Presentation.....	15
4.4 Dokumentation	16
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	17
5.1 Jämförbarhet över tid	17
5.2 Jämförbarhet mellan grupper.....	17

5.3	Sam användbarhet i övrigt	17
5.4	Numerisk överensstämmelse.....	18
	Allmänna uppgifter.....	19
A	SOS-klassificering.....	19
B	Sekretess och personuppgiftsbehandling	19
C	Bevarande och gallring	19
D	Uppgiftsskyldighet.....	19
E	EU-reglering och internationell rapportering	20
F	Historik	20
G	Kontaktuppgifter	20
	Bilaga 1 Blankett 2016	21

Statistikens kvalitet

Denna kvalitetsdeklaration avser enbart undersökningen om sjötrafik och ej godstransporter på inre vattenvägar, IVV, som blir en del av den officiella statistiken 2017. Uppgifter om godstransporter på inre vattenvägar samlas in i den ordinarie undersökningen.

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Rapporten Sjötrafik syftar till att visa statistik över utvecklingen av fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar. Både utrikes och inrikes transporter ingår i statistiken. Trafikanalys förhoppning är att statistiken ska vara ett användbart underlag för alla som är intresserade av att följa utvecklingen av och planera förändringar i transportsystemet. Statistiken utkommer en gång per kvartal för att ge en aktuell men preliminär lägesbild. Därtill utkommer statistiken en gång per år med definitiv statistik som innehåller mer detaljerade uppgifter.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Statistiken produceras för att täcka efterfrågan av statistik om fartygs-, varu- och passagerartrafiken i svenska hamnar. Användarna är bland andra Trafikanalys, branschorganisationen Sveriges Hamnar, media och allmänheten. Statistiken engagerar många inom branschen. Därför är det viktigt att det finns objektiv och allmänt tillgänglig statistik för att sprida faktabaserad information.

Statistiken används därutöver av utredare, forskare och studenter. Trafikanalys har kontakter med användarna av statistiken via flera kanaler och tar emot önskemål från användarna där de kommer till uttryck. Användare som arbetar internt på den egna myndigheten har enkla kontaktvägar till den som ansvarar för statistiken. Även hamnarna som lämnar in uppgifter till undersökningen är själva viktiga användare av statistiken. Statistikproducenten har en nära kontakt med hamnarna och förmedlar frågeställningar till Trafikanalys. Externa användare brukar kontakta Trafikanalys med frågor om statistiken.

Ett sätt för myndigheten att formalisera användarkontakterna är genom användarråd. Trafikanalys bedriver ett användarråd för godstransportstatistik (godsrådet) och ett användarråd för persontransportstatistik. Till användarråden kommer viktiga externa användare av statistiken och representanter för uppgiftslämnare och statistikproducenter. Användarråden träffas två gånger per år.

Syftet med användarråden är att diskutera frågor som rör utvecklingen av statistiken och i det sammanhanget fånga statistikanvändarnas behov och krav på statistiken. Användarråden är rådgivande för Trafikanalys.

Trafikanalys är medveten om att statistiken inte täcker alla nuvarande och potentiella användares behov och på så sätt kan statistikens relevans förbättras. Bland annat efterfrågas finare nedbrytningar av uppgifterna som presenteras. Dessa behov är dock svåra att tillgodose då de kan innebära att känslig information röjs, vilket inte är förenligt med lagar och förordningar knutna till den officiella statistiken. Uppgifter om mer innehåll i form av andra variabler har också efterfrågats. Det kan exempelvis röra sig om att i större utsträckning presentera statistik över containrar i den internationella enheten TEU. Trafikanalys jobbar på att utöka innehållet i statistiken med efterfrågade uppgifter från undersökningen men ett hinder som ofta förekommer är att det saknas samlad och tillförlitlig information att producera ytterligare statistik på.

Ett exempel på hur användarkontakter påverkat statistiken *Sjötrafik* är att hamnars kvartalsjämförelser med andra hamnar bidragit till en kvalitetsförbättring. Att hamnarna granskar och frågar om varandras redovisningar har flertalet gånger lett till revideringar av statistiken.

1.2 Statistikens innehåll

Undersökningen om sjötrafik avser att ta fram statistik om trafik till och från svenska hamnar och lastageplatser. De viktigaste målstorheterna är:

- Transporterad godsmängd totalt samt efter varukod och lasttyp
- Antal passagerare
- Antal anlöp, ankommande och avgående
- Antal fartyg

Statistiken är uppdelad på in- och utrikes trafik.

1.2.1 Objekt och population

Målobjekt är anlöp av havsgående fartyg med en bruttodräktighet om minst 20 som trafikerar svenska hamnar och lastageplatser för att lossa/lasta gods eller för att embarkera/debarkera passagerare.

Till havsgående fartyg räknas fartyg som färdas till havs, även om de går in med gods på Vänern och Mälaren. Fartyg som endast färdas på inre vattenvägar¹, IVV, eller i nära anslutning till skyddade vatten samt inom områden som omfattas av hamnföreskrifter ingår däremot inte.

Anlöp av fartyg som transporterar gods till och från offshore-anläggningar (till exempel oljeriggar) samt gods som utvinns från havsbotten och lossas i hamnar ingår i undersökningen.

¹ Insjöar, vattendrag och kanaler. Men även vid kusterna belägna hamnar, bukter och vikar samt vattenområden innanför och mellan öar, holmar och skär och intill räta linjer som regeringen bestämmer. Regeringen bestämmer vilka som definieras som inre vattenvägar. Omfattningen av Sveriges inre vatten finns beskrivet i lagen om Sveriges sjöterritorium (1966:374) samt SFS 166:375. I regeringens proposition 2012/13:177 har det framkommit att regeringen eller den myndighet som regeringen utser ska få meddela föreskrifter om vilka zoner som ska finnas och vilka inre vattenvägar som ska ingå i varje zon. I propositionen ingår även kriterier för hur zonerna ska definieras

Anlöp av följande typer av fartyg är undantagna från rapporteringen:

- Fartyg som anlöper en hamn för bunkring, reparation, proviantering, på grund av dåligt väder
- Fiskefartyg
- Forsknings- och undersökningsfartyg
- Skolfartyg
- Mudderverk och andra arbetsfartyg
- Örlogsfartyg
- Så kallade räkbåtar och andra utflyktsbåtar
- Andra fartyg som används enbart för icke-kommersiella ändamål

Målpopulationen i statistiken är samtliga anlöp av fartyg enligt ovan.

Uppgiftslämnare är samtliga aktiva svenska hamnar som trafikeras av fartyg enligt ovan under undersökningens referensperiod.

Från och med 2016 rapporteras och särredovisas dessutom godstransporter på inre vattenvägar i anslutning till undersökningen. Godstransporterna på inre vattenvägar i Sverige redovisas i fyra tillkommande tabeller i årsstatistiken. Statistikrapporteringen för godstransporter på inre vattenvägar har inte varit obligatorisk 2016, utan detta var en förberedande fas inför 2017 då transporter på inre vattenvägar blivit en del av den officiella statistiken. Förändrade regelverk för farkoster som färdas på inre vattenvägar i Sverige gör att transportmängden väntas öka i framtiden.

1.2.2 Variabler

Undersökningens observationsvariabler kan delas upp i tre huvudgrupper:

A) Fartyg:

- Fartygets signal och IMO-nummer
- Fartygets namn
- Fartygets flagg
- Fartygets bruttodräktighet
- Fartygstyp

B) Trafik:

- Fartygets senaste/närmast förestående hamn- och kustkod
- Antal ankomster/avgångar
- Om fartyget vid ankomsten innehar last till utlandet
- Typ av fart

C) Last (gods och passagerare):

- Lastens senaste/närmast förestående hamn- och kustkod
- Lasttyp och varukod

- Bruttovikt
- Antal enheter med respektive utan last
- Antal passagerare
- Transportsträcka inom svenskt vatten
- Områdesindelning i geografiska områden, kustområden, NUTS II och landsgrupp

Dessutom beräknas de två variablerna transportarbete och personkilometer. Variabeln transportarbete kan beskrivas som mängden transporterat gods multiplicerat med transportsträckan inom svenskt vatten. På motsvarande sätt redovisar variabeln personkilometer antalet passagerare multiplicerat med transportsträckan inom svenskt vatten. För mer information om hur sträckorna distanssätts, se avsnitt 2.2.6.

Den postala blanketten återfinns i Bilaga 1. Innehållet motsvarar de uppgifter som efterfrågas via webbformuläret respektive systemfiler.

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska mått som används i undersökningen är huvudsakligen antal, summor, produkter och kvoter. Även medelvärden och förändringar uttryckt i procent redovisas.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Skattningar av storheter presenteras dels totalt för riket och dels uppdelat på olika redovisningsgrupper. Här presenteras de redovisningsgrupper som används (i många fall används kombinationer av redovisningsgrupper). Alla storheter redovisas dock inte uppdelat på samtliga redovisningsgrupper:

- In- och utrikes trafik
- Fartygstyp
- Varukod
- Lasttyp
- Riktning
- Typ av fart
- Svenska och utländska fartyg
- Land, hamn, kust, riks- och kustområde
- Maritim och inre vattenvägsgodshantering

I årsrapporten fördelas även storheterna på inrikes regioner, områden och kuststräckor.

Uppgifterna redovisas i huvudsak summerade så att enskilda hamnar, eller deras verksamhet, inte kan identifieras. En förutsättning i befintlig undersökning för att kunna redovisa uppgifter på hamnivå är att ett uttryckt samtycke till publicering har getts, vilket hamnarna tillfrågas om vart fjärde år.

Individbaserad officiell statistik ska vara uppdelad efter kön om det inte finns särskilda skäl mot detta. Tabellerna och diagrammen över passagerartrafik är inte uppdelade efter passagerarnas kön. Skälet för det är att hålla nere uppgiftslämnarbördan. Information om

passagerarnas kön kan finnas i rederiernas biljettsystem, men ett krav att de samlar in informationen enbart för statistiken är inte rimligt.

1.2.5 Referenstider

Statistiken avser år 2016, vilken är en summering av kvartalsvärden till helår efter eventuella revideringar. Kvartalsrapporten innehåller preliminära uppgifter och årsrapporten definitiva.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten anses vara tillräcklig för att uppfylla statistikens syfte, men vissa osäkerhetskällor förekommer.

Några av de större hamnarna brukar själva redovisa uppgifter om sin verksamhet offentligt. Jämförelser mellan dessa uppgifter och de uppgifter som hamnarna lämnar till statistiken görs för att bekräfta tillförlitligheten, vilket visar att överensstämmelsen är god. Trafikanalys har inte gjort detta på något systematiskt sätt. Hamnarna gör i vissa fall uttag från statistiken och jämför med sina egna uppgifter.

2.2 Osäkerhetskällor

Alla undersökningar är behäftade med osäkerhet. I och med den avgränsning som görs av de havsgående fartyg som ska ingå i undersökningen (se avsnitt 1.2.1) finns en risk för både under- och övertäckning hos undersökningsobjekten. Det finns även viss osäkerhet kring insamlingsförfarandet, vilket beror på att de efterfrågade uppgifterna kan vara felaktiga eller missförstås av hamnarna. Uppgiftslämnarna saknar ibland fullständig information om den last som har hanterats i hamnarna och har då inte möjlighet att lämna alla efterfrågade uppgifter.

2.2.1 Urval

Undersökningen är en totalundersökning och har ingen urvalsosäkerhet.

2.2.2 Ramtäckning

Eventuellt tillkommande anlöp till andra än svarande hamnar, som varken Trafikanalys eller branschorganisationen Sveriges Hamnar får kunskap om, utgör en osäkerhetskälla. Risken att objekt inte ingår i populationen torde vara liten och tillförlitligheten bedöms därmed vara god. Risken för över- och undertäckning anses vara försumbar.

2.2.3 Mätning

De variabler som samlas in i undersökningen framgår av blanketten. Insamling av uppgifter till statistiken görs på två sätt. Det vanligaste är att hamnarna gör uttag ur sina verksamhetssystem och skickar text- eller Excelfiler. Uppgifter kommer även in via ett webbformulär. I Bilaga 1 återfinns den postala enkäten som användes till och med kvartal 3 2013 och som visar vilka uppgifter som efterfrågas via webb respektive hamnarnas systemfiler.

Det förekommer att en del av en hamns verksamhet sköts av en extern operatör och en delmängd av hamnens anlöp därmed ligger utanför deras verksamhetssystem, vilket påverkar uppgiftslämnandet och kan leda till partiellt bortfall. I de fall uppgifterna inte kan integreras i det uttag som görs ur verksamhetssystemet skickas istället kompletterande underlag in.

Vid 2016 års utgång fanns 135 hamnar som uppgiftslämnare i undersökningen. Av dessa var 37 vilande, det vill säga de hade ingen trafik med fartyg enligt ovan under 2016. Bedömningen är att hamnarnas rapportering av trafik är god och att statistiken täcker målpopulationen, vilken utgör en väsentlig del av intressepopulationen och statistiken kan därmed sägas fylla sitt syfte.

I tabell 1 nedan redovisas ingående hamnar efter svarssätt vid slutet av 2016 (det vill säga kvartal 4). Fördelningen har varit i stort sett densamma hela året.

Tabell 1. Antal anlöp och hamnar efter svarssätt, kvartal 4 år 2016

Uppgifter lämnas via	Antal objekt (anlöp)	Antal uppgiftslämnare (hamnar)
Systemfil	13 294	33
Webb	4 618	56
Excel	600	4
Totalt	18 512	93

Efter att uppgifterna har inkommit kvalitetskontrolleras statistikunderlagen och i vissa fall förekommer rättningar. Exempel på kvalitetskontroller som görs är formatkontroller, logiska kontroller, nivåkontroller och rimlighetsanalyser. Vid felaktigheter eller orimligheter görs återkontakt med hamnen. Efter avslutade kontroller sammanställs uppgifterna till en rapport och därefter granskas de sammanställda uppgifterna.

I de undantagsfall då det återstår ofullständiga lastanlöp för enhetsgods vid insamlingens slut, där inga kompletterande uppgifter har inkommit via återkontakter, görs imputeringar för antalet enheter med last och bruttovikt. Som imputationsvärde används medelvärdet för respektive lasttyp, vilka beräknas av samtliga fullständiga lastanlöp. För att undvika imputering av orimliga värden exkluderas extremvärden innan beräkningarna görs. Imputeringar bidrar med en osäkerhet i data, varför metoden undviks så långt det är möjligt till förmån för rättningar.

En annan osäkerhetskälla är hamnar som lämnar in uppgifter trots att de saknar anlöp med den typ av fartyg som ska ingå i statistiken enligt de avgränsningar som beskrivs i avsnitt 1.2.1. Denna osäkerhetskälla bedöms inte påverka tillförlitligheten i den redovisade statistiken.

2.2.4 Bortfall

Bortfall uppstår när värdet på en eller flera variabler i en undersökning inte kan hämtas in. Saknas alla värden för ett undersökningsobjekt är det frågan om objektsbortfall. Saknas enbart vissa värden handlar det om partiellt bortfall.

Samtliga hamnar inkom med svar under årets samtliga kvartal och det finns inget känt objektsbortfall som påverkar publicerad statistik. Dock går det inte att veta säkert om samtliga anlöp har rapporterats in. Om enstaka anlöp saknas vid rapportering från en enskild hamn kan det vara svårt att identifiera om skillnaden är liten jämfört med tidigare rapporterade uppgifter. Vid större förändringar av till exempel antal anlöp eller godsmängd mellan kvartal eller jämfört med motsvarande kvartal tidigare år kontaktas alltid hamnen för bekräftelse av förändringen. Åtgärden bedöms reducera omfattningen av oavsiktligt objektsbortfall.

Objektsbortfall kan förekomma i de fall uppgiftslämnarna inte har information om samtliga objekt inom hamnen. Kunskap om detta saknas, men det mesta tyder på att kännedomen är god om anlöp som sker inom det egna området.

Partiellt bortfall förekommer i undersökningen för varugrupp/varukod som är ofullständig, särskilt för enhetsgods. Skälet till detta är att hamnen i vissa fall saknar fullständiga uppgifter om lastens innehåll. I de fall där man känner till lastens innehåll väljs befintlig varukod. Omkring en tredjedel av godsmängden var under 2016 klassificerad som "oidentifierbart gods" eller "andra varor, ej tidigare specificerade". Exakta uppgifter om lastens destination/ursprung i form av hamn- eller land-/kustkod saknas också i viss utsträckning. Under 2016 saknas uppgift om hamnkod för cirka två procent av den hanterade godsmängden inom Sverige. Cirka tre procent av den hanterade godsmängden under 2015 inom EU/EES saknar uppgift om hamnkod, enligt en fastställd nomenklatur, för lastens destinations- eller ursprungshamn. Partiellt bortfall kan förekomma i enstaka fall även för övriga variabler. Storleken på det partiella bortfallet för övriga variabler är okänt, men betydelsen för statistiken anses vara försumbar.

2.2.5 Bearbetning

Insamlade uppgifter genomgår granskning och i vissa fall rättning. Vid bearbetning råder full spårbarhet av förändringar i data för att hålla ner risken för fel i hanteringen och möjliggöra validering av de metoder som används, men det kan uppstå missförstånd eller felaktigheter. Metoder och beräkningar som används i denna totalundersökning är dock enkla med få arbetsmoment, vilket håller nere risken för fel i hanteringen. Uppgifterna kontrolleras i flera steg för att minska risken för bestående felaktigheter. Innan publicering har eventuella missförstånd vid bearbetningen kunnat identifieras och rättas till.

2.2.6 Modellantaganden

Sträckorna mellan inrikes hamnar har distanssatts genom att använda ett verktyg som använder data från Automatic Identification Systems (AIS) för att uppskatta den mest troliga färdvägen för ett genomsnittligt fartyg. För utrikes trafik görs dessutom regionspecifika antaganden om var fartygen kommer in på respektive lämnar svenskt vatten. Då trafiken kan variera sin rutt utefter sträckorna kan detta utgöra en viss osäkerhet i beräkningarna.

Alla kombinationer av sträckor mellan inrikes hamnar har inte distanssatts. Då det saknats har standardmässigt avståndet 600 kilometer använts. Ospecificerade hamnar och hamnar som ej ingår i det använda verktyget tilldelas den distansen, vilket för 2016 innebar att mindre än en procent av materialet tilldelades den distansen.

2.3 Preliminär statistik jämförd med definitiv

Preliminär statistik framställs varje kvartal och vid behov revideras statistiken i efterföljande kvartalsrapporter. När årsstatistiken publiceras anses den som definitiv. Vanlig orsak till revideringar är att underlagsdata blir uppdaterad med ny information eller att delar av underlagsdata av någon anledning inte har skickats in vid den ordinarie insamlingen.

Storleken på revideringarna varierar mellan kvartalen. Ett mått på revideringarnas storlek erhålls genom att mäta skillnaden mellan värdet i den första publiceringen för respektive kvartal och värdet i den definitiva årsstatistiken. I Tabell 2 redovisas skillnaderna för de viktigaste målstorheterna mellan preliminära kvartalsvärden, publicerade i kvartalsrapporten för kvartal 4, och den definitiva årsstatistiken.

Tabell 2: Skillnad mellan preliminära och definitiva uppgifter för de viktigaste målstorheterna, kvartal 4 2016

	Kvartal 4 2016		
	Fastställda	Preliminära	Skillnad (%)
Antal anlop	18 390	18 388	0,00
Total utrikes godshantering, 1 000 ton	38 890	38 890	0,00
Total inrikes godshantering, 1 000 ton	5 654	5 655	0,00
Totalt antal utrikes passagerare, 1 000-tal	5 546	5 546	–
Totalt antal inrikes passagerare, 1 000-tal	515	515	–

Ett fåtal anlop rapporteras med längre eftersläpning och kan därmed saknas vid fastställande av årsstatistiken. Betydelsen för statistiken antas vara försumbar.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Kvartalsstatistiken publiceras cirka 2,5 månader efter kvartalets slut, utom fjärde kvartalet som behöver ytterligare någon vecka innan publicering. Årsstatistiken publiceras drygt 4 månader efter årsskiftet.

3.2 Frekvens

Statistiken utkommer fem gånger per år. Preliminär statistik publiceras kvartalsvis i form av kvartalsrapporter som innehåller tabeller. Definitiv statistik publiceras en gång per år i en årsrapport som utöver tabeller även innehåller beskrivande text och diagram.

3.3 Punktlighet

Under 2016 har publicering skett enligt publiceringsplanen för Sveriges officiella statistik, se <http://trafa.se/kalendern>. Inga avvikelser från publiceringsplanen har förekommit.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på Trafikanalys webbplats, www.trafa.se, tillsammans med kvalitetsdeklarationen. Publicering sker enligt en publiceringsplan som fastställs i november året innan statistiken ska publiceras.

Rapporterna finns tillgängliga i PDF- och Excelformat. Det senare är främst med tanke på användarnas behov av att göra egna bearbetningar.

I samband med vissa publiceringar publiceras också ett pressmeddelande.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Primärmaterialet förvaras hos Trafikanalys i databaser. Primärmaterialet är sekretessbelagt men kan lämnas ut för vissa väl definierade ändamål, under förutsättning att sekretessen kan bevaras. Kontakta Trafikanalys för mer information och upplysning om materialet.

På uppdrag av Sjöfartens branschorganisation, *Sveriges Hamnar*, publiceras även ytterligare ett antal tabeller. Tabellerna innehåller uppgifter på hamnnivå för de hamnar som är medlemmar i organisationen.

Uppgifter per hamn: <http://www.transportgruppen.se/ForbundContainer/Svenska-hamnar/>

Det finns även viss möjlighet att få statistik som inte är framtagen, men som befintlig data ger underlag för. Det förutsätter att statistiken som efterfrågas inte strider mot gällande lagstiftning, exempelvis att känsliga uppgifter röjs. Kontakta Trafikanalys för vidare diskussion om vad som är möjligt.

4.3 Presentation

Statistiken redovisas i huvudsak i text, tabeller och diagram. Kvartalsrapporterna innehåller endast tabeller, medan årsrapporten utöver tabeller även innehåller beskrivande text och diagram. På Trafikanalys hemsida presenteras utvalda delar av statistiken i form av nyckeltal som uppdateras när ny statistik blir tillgänglig.

Tidigare publicerad data repeteras varje kvartal och år med alla revideringar och korrigeringar införda. Tidigare utgivna publikationer revideras i regel inte, utan påkallade ändringar görs i den mest aktuella publikationen.

Alla användare rekommenderas att alltid hämta sin information från den senast utgivna kvartals- eller årsrapporten, även för tidigare perioder. Den som vidarebehandlar statistiken bör ge akt på ändrade uppgifter, som markeras med en fotnot första gången de uppträder.

4.4 Dokumentation

Kvalitetsdeklarationen uppdateras vid varje ny publicering av statistik och finns på Trafikanalys webbplats. Rapporterna innehåller även ett kortare metod- och kvalitetsavsnitt, med rubriken *Fakta om statistiken*. Ytterligare dokumentation av till exempel de kontroller och rättningar som görs kan lämnas ut på begäran.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Från och med 1996 har denna undersökning genomförts enligt EU-direktiv. Tidigare undersökningar har byggts på en kombination av uppgifter från hamnarna, inrikes varutrafik, samt uppgifter från utrikeshandelsstatistiken fördelad på transportsätt, och utrikes varutrafik.

För åren 1979–1981 och 1995 användes för den utrikes varutrafiken Tullverkets fartygsdeklarationer. Före 1974 inhämtades även den utrikes varutrafiken via enkät till hamnarna.

Redovisningen skiljer sig också något från tidigare undersökningar, bland annat har varuklassificeringen anpassats till EU:s transportstatistiska varunomenklatur NST/R 1996–2007. Från och med 2008 används varunomenklaturen NST 2007.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Från och med 2008 används EU:s transportstatistiska varunomenklatur NST 2007 i undersökningen. Jämförelser med tidigare sammanställningar av varugrupper enligt NST2007 kan göras om man beaktar att några av de ingående varugrupperna har flyttats.

Områdesindelningen i NUTS II möjliggör jämförelser på riksområdesnivå. Det är viktigt att känna till att det som efterfrågas i undersökningen är godsets senaste/närmast förestående hamn, vilket innebär att det kan vara en hamn som ingår i en längre transportkedja och där endast en omlastning av godset har skett. Godstransporten kan således ha sitt ursprung i en annan hamn, eventuellt i ett avlägset land, vilket inte syns i statistiken.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Undersökningen ligger nära tillhands att sammanvändas med undersökningen om godstransporter på inre vattenvägar. Undersökningen har dock en annan avgränsning om minst 50 dödviktston (DWT) i fartygstorlek för att ingå i statistiken, vilket bör iaktas vid eventuella jämförelser med statistiken Sjötrafik. Samma varunomenklatur NST 2007 används i båda undersökningar. Genom sammanvändning av statistik från de båda undersökningarna kan en mer fullständig bild erhållas av den hanterade godsmängden i svenska hamnar.

Sjötrafikstatistiken är EU-reglerad, vilket innebär att EU:s samtliga medlemsländer lämnar uppgifter motsvarande de som samlas in i denna undersökning. Det är därför möjligt att jämföra svensk statistik med statistik från övriga medlemsländer. De uppgifter som efterfrågas enligt förordningen presenteras för varje medlemsland i Eurostats publikationer.

På följande sidor på Eurostats webbplats finns information om och statistik över europeisk sjötrafikstatistik.

Gods- och passagerartrafik:

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Maritime_ports_freight_and_passenger_statistics

Kvartalsvis sjötrafikstatistik:

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Maritime_transport_of_goods_-_quarterly_data

Startsida för transportstatistik:

<http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Transport>

Från denna sida kan man fortsätta till databaser, tabeller och publikationer.

Statistiken om total mängd gods på lastbärar- och varugrupsnivå kan även till viss del sättas i relation med resultat från undersökningen Lastbilstrafik. Båda undersökningarna följer EU:s transportpolitiska varunomenklatur. Dock finns en skillnad i huruvida lastbäraren ska räknas in i godsvikten mellan undersökningarna. I sjötrafikstatistiken ingår aldrig lastbärarens vikt i godsvikten, vilket den gör vid tomkörning för vägtransporter.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Summan av deltotalerna är lika med totalerna för de olika redovisningsgrupperna.

Årsrapporten utkommer mellan två kvartalsrapporter och en revidering av data i årsrapporten kan medföra en skillnad jämfört med samma data i föregående kvartalsrapport. Rutinmässigt införs en sådan revidering i nästa kvartalsrapport för att siffrorna mellan rapporterna ska överensstämma.

Allmänna uppgifter

A SOS-klassificering

Denna statistik ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) under ämnesområde *Transporter och kommunikationer* och statistikområde *Sjöfart*.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

Undantaget är godstransporter på inre vattenvägar som blir en del av den officiella statistiken 2017.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

En förutsättning för att kunna redovisa uppgifter på hamnnivå är att ett uttryckt samtycke till publicering har getts, vilket hamnarna tillfrågas om vart fjärde år.

C Bevarande och gallring

En kopia av all statistikredovisning som redovisats som PDF-dokument förvaras hos Kungliga biblioteket och levereras till Riksarkivet.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet gäller enligt lagen ([2001:99](#)) om den officiella statistiken, förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Trafikanalys föreskrifter ([KAMFS 2012:2](#), [TRAFAFS 2012:2](#)).

Undantaget är godstransporter på inre vattenvägar som blir en del av den officiella statistiken 2017. Under 2016 lämnades uppgifter in på frivillig basis.

E EU-reglering och internationell rapportering

Sjötrafikstatistiken är sedan 1996 reglerad av EU enligt Europaparlamentets och rådets direktiv. Under 2016 var gällande direktiv 2009/42/EG av den 6 maj 2009 om förande av statistik över gods- och passagerarbefordran till sjöss.

F Historik

Undersökningar om sjötrafik har genomförts sedan 1960. Statistiken har producerats av Kommerskollegium och därefter av SCB samt Statens institut för kommunikationsanalys (SIKA). Mellan 2010 och 2012 producerade SCB uppgifterna på uppdrag av Trafikanalys. Från och med 2013 produceras statistiken av Statisticon AB på uppdrag av Trafikanalys.

På Trafikanalys webbplats finns historisk statistik från år 2000 och framåt.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet:

<i>Myndighet/organisation:</i>	Trafikanalys
<i>Postadress:</i>	Torsgatan 30, 113 21 Stockholm
<i>Besöksadress:</i>	Akademigatan 2, Östersund
<i>Kontaktperson:</i>	Fredrik Söderbaum
<i>Telefon:</i>	010-414 42 23
<i>Telefax:</i>	010-414 42 20
<i>E-post:</i>	fredrik.soderbaum@trafa.se

Statistikproducent:

<i>Myndighet/organisation:</i>	Statisticon AB
<i>Postadress:</i>	Östra Ågatan 31, 753 22 Uppsala
<i>Besöksadress:</i>	Klara Södra Kyrkogata 1, Stockholm
<i>Kontaktperson:</i>	Hilja Brorsson
<i>Telefon:</i>	010-130 80 00
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@statisticon.se

Bilaga 1 Blankett 2016

LAGSTADGAD STATISTIKINSAMLING

SJÖTRAFIK Ankommande/Avgående fartyg

Rapporterande hamn

(Skicka gärna)

Sjötrafik 2016

Trafikanalys har regeringens uppdrag att ansvara för den officiella statistiken inom transport- och kommunikationsområdet, där denna undersökning, *Sjötrafik*, ingår.

Statistiken beskriver utvecklingen av sjöfarten i svenska hamnar. Uppgifterna som samlas in ska belysa fartygs-, varu- och passagerartrafik i svenska hamnar och lastageplatser. Undersökningen omfattar alla kommersiella anlöp av havsgående fartyg, med en bruttodräktighet om 20 och däröver som anlöper svenska hamnar och lastageplatser.

Uppgiftslämnandet sker kvartalsvis och vi är tacksamma om vi kan få ert svar så snart som möjligt, dock **senast 9 april, 9 juli, 9 oktober** respektive **9 januari**. Uppgifterna skall vara Trafikanalys tillhanda via följande adress:

På uppdrag av Trafikanalys genomför _____ datainsamlingen. Har ni frågor om undersökningen, kontakta _____ via telefon (_____) eller e-post (_____).

Om uppgiftslämnandet

Skyldighet att lämna uppgifter till denna undersökning gäller enligt lagen (SFS 2001:99) om den officiella statistiken, förordningen (SFS 2001:100) om den officiella statistiken och Trafikanalys föreskrifter (KAMFS 2012:2, TRÅFAFS 2012:2).

Lämnade uppgifter hanteras enligt offentlighets- och sekretesslagens (SFS 2009:400) bestämmelser.

Underskrift

Kontaktperson (TEXTA)	Ort och datum
Telefon (riktnr och abonnentnr)	Namnsteckning

Vänd!

Postadress

Telefon

E-post

1 Ankommande fartyg

Allmänt	Fartygets signal	IMO-nr	Namn	Flagg (enligt kodbilaga 1)	Bruttodräktighet
	Ankom (år, mån, dag)	Ankom närmast från	Innehar fartyget vid ankomsten last till utlandet? ☐ 1 Ja ☐ 2 Nej		Antal ankomster
Fartygstyp (enligt kodbilaga 4)	☐ 01 Tankfartyg	☐ 05 Rorofartyg för passagerare	☐ 09 Övrigt passagerarfartyg exkl. kryssningsfartyg		
	☐ 02 Bulkfartyg	☐ 06 Övrigt rorofartyg	☐ 19 Kryssningsfartyg → Gå till avsnitt 2b		
	☐ 03 Containerfartyg	☐ 07 Torrlastpråm	☐ 10 Offshorefartyg Ange vad		
	☐ 04 Specialiserat fartyg	☐ 08 Övrigt torrlastfartyg	☐ 11 Övrigt fartyg:		
Typ av fart	☐ 1 Inrikes fart	☐ 2 Direkt utrikes fart	☐ 3 Kombinerad utrikes fart		

2 a Lossat gods - Ankommande passagerare

Icke enhetsgods

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kodbilaga 6)	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton	
					Totalt	

Containrar, roro-enheter o.d.

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kodbilaga 6)	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton		Antal enheter	
					Totalt		med last	utan last

Personbilar, bussar samt passagerare exkl. kryssningspassagerare

Lasttyp (enl. kodbilaga 5)	Lasttyp i klartext om inte lasttypskod anges	Avgångshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Antal	

2 b Kryssningspassagerare

	Lasttyp	Antal
Passagerare som avslutar en kryssning	71	
Passagerare som tillfälligt går i land	72	

3 Avgående fartyg

	Avgick (år, mån, dag)	Avgick närmast till	Innehar fartyget vid avgången upplossad last från utlandet till svensk hamn? ☐ 1 Ja ☐ 2 Nej	Antal avgångar
Allmänt				
Typ av fart	☐ 1 Inrikes fart	☐ 2 Direkt utrikes fart	☐ 3 Kombinerad utrikes fart	

4 a Lastat gods - Avresande

Icke enhetsgods

Lasttyp (enl. kod-bilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kod-bilaga 6)	Destinationshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton	
					Totalt	

Containrar, roro-enheter o.d.

Lasttyp (enl. kod-bilaga 5)	Varuslag i klartext om inte varukod anges	Varukod (enl. kod-bilaga 6)	Destinationshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Bruttovikt i ton		Antal enheter	
					Totalt		med last	utan last

Personbilar, bussar samt passagerare exkl. kryssningspassagerare

Lasttyp (enl. kod-bilaga 5)	Lasttyp i klartext om inte lasttypskod anges	Destinationshamn eller kustområde i klartext om inte hamn-/kustområdeskod anges	Hamn-/kustområdeskod (enl. kodbilaga 2-3)	Antal

4 b Kryssningspassagerare

	Lasttyp	Antal
Passagerare som påbörjar en kryssning	71	

Trafikanalys är en kunskapsmyndighet för transportpolitiken. Vi analyserar och utvärderar föreslagna och genomförda åtgärder inom transportpolitiken. Vi ansvarar även för officiell statistik inom områdena transporter och kommunikationer. Trafikanalys bildades den 1 april 2010 och har huvudkontor i Stockholm samt kontor i Östersund.